

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2022 r.

Naczelny Sąd Administracyjny w składzie:

Przewodniczący: sędzia NSA

Sędziowie: { sędzia NSA k (spr.)
 { sędzia NSA

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2022 r.

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Ogólnoadministracyjnej

wniosku Wójta Gminy Prażmów

o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego pomiędzy Wójtem Gminy Prażmów a

Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie

w przedmiocie wskazania organu właściwego w sprawie usunięcia odpadów

postanawia:

odrzucić wniosek.

Na oryginale właściwie podpisano

starszy sekretarz sądowy

1

spis kompetencyj

WYRON WJH

Naczelny Sąd Administracyjny
00-011 Warszawa, ul. Boduena 3/5
Izba Ogónoadministracyjna
WYDZIAŁ III
NIP 525-15-68-048

Dnia 17 marca 2022 r.
Sygn. akt III OW 175/21

W odpowiedzi należy podać
sygnaturę akt Sądu

*Pełniący
obowiązki
Wójta*

Wójt Gminy Prażmów
Piotra Czołchańskiego 1
05-505 Prażmów

WPLYNEŁO	
Kancelaria Urzędu Gminy Prażmów	
data	2022-03-18
Lp.	Wójt
Podpis	<i>[Signature]</i>

Sekretariat Wydziału III Izby Ogónoadministracyjnej Naczelnego Sądu Administracyjnego przesyła odpis orzeczenia z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie wniosku Wójta Gminy Prażmów o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego pomiędzy Wójtem Gminy Prażmów a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie.
Załączone orzeczenie jest ostateczne i nie podlega zaskarżeniu.

Jednocześnie zwraca akta adm. nadesłane do spr. przy piśmie z dnia 02.07.2021r.

z up. Kierownika Sekretariatu

Agnieszka Chustecka
Starszy sekretarz sądowy

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Prażmów wystąpił z wnioskiem do Naczelnego Sądu Administracyjnego o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego pomiędzy nim a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie poprzez wskazanie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie jako organu właściwego do usunięcia odpadów niebezpiecznych zgromadzonych na nieruchomości przy ul. Akacyjowej 18 w Nowym Prażmowie. W uzasadnieniu organ wnioskujący wskazał, że uprzednio wydał decyzję nakazującą właścicielowi nieruchomości usunięcie odpadów. Jednakże w toku postępowania karnego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Piasecznie powołana została opinia biegłego, z której wynikało, że zgromadzone odpady są wyjątkowo niebezpieczne i mogą zagrażać życiu ludzi i wywołać nieodwracalne szkody w środowisku. Opierając się na tej opinii oraz wskazując na przepis art. 26a ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 779 z późn. zm.) – dalej: „ustawa o odpadach”, Wójt uznał, że w takiej sytuacji organem rzeczowo właściwym w sprawie jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, który na podstawie art. 17 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 2187) – dalej: „ustawa szkodowa”, jest właściwy rzeczowo do wydania decyzji o zajęciu prywatnej nieruchomości, określenia zakresu działań zapobiegawczych, terminie ich podjęcia i zakończenia.

Pismem z dnia 18 czerwca 2021 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie poinformował Wójta, że ta sprawa nie należy do jego kompetencji. Stwierdził, że to Wójt, na podstawie art. 26a ustawy o odpadach, jest właściwy do usunięcia odpadów. Wójt Gminy Prażmów nie zgodził się ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora i wniósł o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego.

W odpowiedzi na wniosek Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wniósł o wskazanie Wójta Gminy Prażmów jako organu właściwego w sprawie. W jego ocenie w omawianej sprawie jak dotąd nie uprawdopodobniono wystąpienia mierzalnej szkody w powierzchni ziemi mogącej stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi ani zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku. W notatce służbowej Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 3 maja 2020 r. zaznaczono, że na terenie hali doszło do wycieku substancji znajdującej się w beczkach, jednak nie nastąpiła szkoda w środowisku. Zgodnie z oględzinami

nie doszło do przedostania się zanieczyszczeń poza betonową posadzkę w hali ani poza betonowy podjazd znajdujący się przed halą magazynową. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska nie pobrał także próbek gleby do badań w okolicy hali, co również świadczy o braku wycieku substancji zgromadzonych w magazynie do gruntu. Nadto z art. 24a ustawy szkodowej wynika, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska uznając, że zostały spełnione przesłanki do wszczęcia postępowania, (jak wskazał organ w tym miejscu nie następuje przesądzenie spełnienia tych przesłanek), może podjąć działania dopiero po usunięciu odpadów. Wymaga to realizacji decyzji wydanej w reżimie ustawy o odpadach, do której wydania jest władny Wójt Gminy Prażmów. Dalej Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wskazał, że już raz w sprawie wydania nakazu usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania Wójt Gminy Prażmów uznał swoją właściwość wydając decyzję administracyjną nakazującą właścicielce ich usunięcie. Jednak jak wynika z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 23 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV SA/Wa 89/21, zarówno decyzja Wójta Gminy Prażmów z dnia 21 sierpnia 2020 r., jak i decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 13 listopada 2020 r. zostały uchylone. W ww. wyroku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wskazał, że w omawianej sprawie żaden z organów nie dokonał wystarczających ustaleń, co do właściwości zgromadzonych odpadów. Wskazał również, że w ponownie prowadzonym postępowaniu organ dokona prawidłowych ustaleń faktycznych, w tym dokona oceny opinii sporządzonej na zlecenie Prokuratury, ewentualnie w sytuacji uznania tej opinii za niewystarczającą, rozważy dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność przesłanek art. 26a ustawy o odpadach.

Wójt Gminy Prażmów nie czekając na zakończenie postępowania odwoławczego od wydanej po ponownym rozpoznaniu sprawy decyzji, przekazał akta sprawy Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie, a następnie pomimo otrzymanego ww. wyroku nadał stał na stanowisku, że to ten organ posiada właściwość rzeczową w sprawie.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Wniosek o rozpatrzenie sporu kompetencyjnego jest niedopuszczalny.

Zgodnie z art. 15 § 1 pkt 4 i § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 2325 ze zm.) – dalej: „P.p.s.a.”, Naczelny Sąd Administracyjny rozstrzyga spory

kompetencyjne i spory o właściwość, o których mowa w art. 4 P.p.s.a. Zgodnie z art. 4 P.p.s.a. sądy administracyjne rozstrzygają spory o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego i między samorządowymi kolegiami odwoławczymi, o ile odrębna ustawa nie stanowi inaczej, oraz spory kompetencyjne między organami tych jednostek, a organami administracji rządowej. Rozstrzygnięcie sporów polega na wskazaniu organu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 15 § 2 P.p.s.a.).

Spór kompetencyjny może zaistnieć dopiero w ramach konkretnej sprawy administracyjnej, która jest przedmiotem prowadzonego postępowania, albo co do której odmówiono nadania biegu postępowaniu (zob. postanowienia NSA: z dnia 18 grudnia 2013 r., sygn. I OW 205/13; z dnia 19 marca 2013 r., sygn. II OW 191/12; z dnia 5 kwietnia 2011 r., sygn. II OW 13/11, dostępne, [w:] CBOSA). Wówczas dopiero można rozważać, który z organów jest właściwy do podjęcia rozstrzygnięcia w tym właśnie konkretnym postępowaniu. Spór kompetencyjny w rozumieniu art. 4 P.p.s.a. jest więc sporem o to, który z organów jest adresatem kompetencji do rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej stanowiącej przedmiot określonego postępowania.

Podstawowe znaczenie w przedmiotowej sprawie ma okoliczność wskazana przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w odpowiedzi na wniosek, a pominięta przez organ wnioskujący, że w sprawie usunięcia odpadów ze wskazanej we wniosku nieruchomości zapadł prawomocny wyrok Wojewódzkiego Sądu w Warszawie z dnia 23 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV SA/Wa 89/21, którym to uchylono zaskarżoną decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie z dnia 13 listopada 2020 r., nr KOA 3300/Oś/20 i poprzedzającą ją decyzję Wójta Gminy Prażmów z dnia 21 sierpnia 2020 r., nr ROS-S.604.16.2020. W uzasadnieniu tego wyroku wskazano m.in. że: „w ponownie przeprowadzonym postępowaniu organ (...) dokona prawidłowych ustaleń faktycznych w zakresie wskazanym, w tym dokona oceny opinii sporządzonej na zlecenie Prokuratury, ewentualnie w sytuacji uznania tej opinii za niewystarczającą, rozważy dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia przesłanek z art. 26a ustawy o odpadach.”

Kontrola sądu administracyjnego, w myśl art. 134 § 1 P.p.s.a. odbywa się w granicach danej sprawy, a sąd nie jest związany zarzutami, ani powołaną podstawą prawną, ani wnioskami skargi. Brak związania granicami skargi oznacza, że kontrola

sądu nie ogranicza się do zbadania zasadności zarzutów, lecz sąd kontroluje czy przy wydawaniu decyzji nie doszło do innych jeszcze naruszeń prawa. Z kolei ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w orzeczeniu sądu wiążą w sprawie ten sąd oraz organ, którego działanie lub bezczynność było przedmiotem zaskarżenia (art. 153 ustawy P.p.s.a.).

Jeżeli więc w przedmiotowej sprawie zapadł prawomocny wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego to wyrok ten w zakresie określonym w art. 153 P.p.s.a. wiąże organy. Niedopuszczalnym jest więc w takiej sytuacji, przy niezmienionym stanie prawnym, przekazanie sprawy według właściwości przez Wójta Gminy Prażmów do rozpoznania Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie. Z uwagi na prawomocność wyroku WSA – ustalona w nim właściwość organów jest wiążąca.

Z tych względów wniosek Wójta Gminy Prażmów podlega odrzuceniu na podstawie art. 58 § 1 pkt 6 w zw. z art. 64 § 3 P.p.s.a.

Na oryginał własne podpisy
Za zgodność z oryginałem

starszy sekretarz sądowy